

๑๗๘ ๑๗๘

กสิริฯ ยศ
เอกสารที่ ๘๙๒
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๑๗๙๙๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กม. ๑๐๒๐๐

ผู้มีอำนาจตัดสินใจ	นายกรัฐมนตรี
เลขที่	๒๖๙๕
วันที่	- ๒ ก.ค. ๒๕๖๔
เวลา	๑๒.๐๐

๗๙๒ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือในการดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สอ ๐๙๐๙.๐๔/ว ๔๗๙๐
ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ด้วยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข แจ้งว่า ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์ แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้มีมติมอบหมายให้กรมอนามัยออกแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนได้พิจารณาดำเนินการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ และขอความร่วมมือให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ตามที่เห็นสมควร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้จังหวัดดำเนินการตามแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเฉพาะ การพิจารณาให้หญิงตั้งครรภ์ทำงานแบบ Work From Home หรือมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่ลดความเสี่ยงในการสัมผัสรือการพบปะผู้คนจำนวนมาก โดยคำนึงถึงสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และความสมัครใจของหญิงตั้งครรภ์ เป็นสำคัญ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทางเว็บไซต์ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย <http://www.ppb.moi.go.th/midevo01> หัวข้อ “หนังสือแจ้งเรียน/ประชาสัมพันธ์”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเดช)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔

ด่วนที่สุด

ที่ สธน.๐๔/๑ ๔๗๗๐

วันที่	๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๔
เวลา	๙๔๐๗๒ ๑๓.๓๔
กรมอนามัย-กระทรวงสาธารณสุข	กมธ.๑๔

ถนนติวนานท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือในการดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคไวต์-๑๙

ผู้มีสิทธิทางการแพทย์ ๒๔๐๑

เวลา ๙.๓๐ - ๑๓.๓๔

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาด จำนวน ๕ ชุด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคไวต์-๑๙

๑๕.๖๔

ตามที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๑๐
มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร ๑ ชั้น ๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ดร.สาธิต ปิตุเตชะ) เป็นประธานการประชุม ได้มีมติมอบหมาย
ให้กรมอนามัย ออกแนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ^{ไวรัสโคไวต์-๑๙} เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนได้พิจารณาดำเนินการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อในกลุ่ม^{หญิงตั้งครรภ์} นั้น

กรมอนามัย ขอความร่วมมือหน่วยงานของท่าน พิจารณาดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการดูแล
สุขภาพหญิงตั้งครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคไวต์-๑๙ ตามที่นั่นสมควร รายละเอียด
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

นาย สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วย กระทรวงสาธารณสุข

๑๕๖๔/๑๔๐๗๒

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์
โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๔๗๗๐
โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๔๗๖๓

กรมอนามัย

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

DEPARTMENT OF HEALTH, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

คณะกรรมการพัฒนาอnanaphy การเจริญพันธุ์ แห่งชาติ	
ดร.สาธิค พดุเดช	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายแพทย์ยศพงษ์ ธรรมวดี	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิ์ดาว	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายธีระ แข็งกลิการ	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นพ.สุวรรณชัย วัฒนาอ่องเจริญชัย	อธิบดีกรมอนามัย
ก.นพ.อรรถพร ใจสำราญ	ราชวิทยาลัยสุโขตินรแพทย์แห่งประเทศไทย
รศ.พล.ท.นพ.วีระจน อาภิรุจกุล	ราชวิทยาลัยนุรักษ์แห่งประเทศไทย
นพ.กิตติพงษ์ แสงเจือง	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ)
นพ.บัญญา ค้าของ	รองอธิบดีกรมอนามัย
นพ.พีระยุทธ สาบกุล	ผู้อำนวยการสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์
นพ.สาริด หิมข่า	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนระบบบริการ ปฐมภูมิ สนง.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
นพ.นพพร ชินกลัน	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
นพ.สรภพ เกียรติพงษ์ลาร	วิทยาลัยประชารศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
นางนันทา ไวคุล	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
นายชาติวุฒิ วงศ์	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการควบคุมป้องกัน เสียงทางสุขภาพ (สสส.)
นายสมเจตน์ ศรีกนก	ผู้อำนวยการสมาคมวางแผนครอบครัว แห่งประเทศไทย

แนวปฏิบัติในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2564 พบรู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นสูงกว่า 2,000 รายต่อวัน มีการตายอย่างต่อเนื่อง และยังคงมีแนวโน้มไม่ลดลง โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีการกระจายใน cluster ใหม่เป็นจำนวนมาก และในส่วนของภูมิภาคก็มีการแพร่ระบาดในหลายพื้นที่ ซึ่งผู้ป่วยส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มหญิงตั้งครรภ์

ข้อมูลราชวิทยาลัยสุโขตินรแพทย์แห่งประเทศไทย พบว่า หญิงตั้งครรภ์ มีความเสี่ยงในการติดโรคโคโรน่า ไม่แตกต่างจากคนทั่วไป แต่หากติดโรคโคโรน่า แล้ว มีความเสี่ยงที่จะรุนแรงกว่าคนทั่วไป ดังนี้

- มีโอกาสต้องรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤติ (Intensive care unit, :ICU) เพิ่มขึ้น 3 เท่า
- การใช้เครื่องช่วยหายใจ (mechanical ventilation) เพิ่มขึ้น 2.9 เท่า
- พบรการเสียชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อโคโรน่า ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2563 – 10 มิถุนายน 2564 จำนวน 6 ราย คิดเป็น 1.60 % ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อทั้งหมด 374 ราย เป็นคนไทย 243 ราย ต่างด้าว 131 ราย หารกตดายในครรภ์ 2 ราย
- เพิ่มความเสี่ยงต่อผลการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ครรภ์เป็นพิษ คลอดก่อนกำหนด จากข้อมูลของกรมอนามัยระหว่าง 1 ธันวาคม 2563 - 9 มิถุนายน 2564 พบว่า ทรรศกคลอดก่อนกำหนด 17.05% อัตราทรรศกแรกเกิดน้ำหนักน้อย 17.05% การติดเชื้อในทรรศก และทรรศกได้กินนมแม่ลดลง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการกังวลในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กลัวลูกติดเชื้อ

โดยมีแนวปฏิบัติการฉีดวัคซีนโคโรน่า ในหญิงตั้งครรภ์ คือ

- สร้างตั้งครรภ์สามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนได้ ยกเว้น กรณีที่มีข้อห้าม เช่น มีอาการแพ้รุนแรงจากการฉีดครั้งแรก
- ระยะเวลาที่ควรฉีดวัคซีนคือ หลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ (3 เดือน)

นางสาวกฤตญา จิรภัณฑ์สกิตย์
รองผู้อำนวยการสำนักงานสสส.แห่งชาติ
กระทรวงดีชีวัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ราชคร.สุขยาดา ทวีสิทธิ์
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย สถาบันวิจัยประชากร
และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ดร.อรพินธ์ เจริญผล
สถาบันวิจัยฯ

นางกลวดี สุมาลย์นพ
ผู้แทนกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำ
ประเทศไทย

นางสาวฐิติพร คหบถ
คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

นางสาวณัฐยา เมืองสมหวัง
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ กรมประชาสัมพันธ์

นางพันธุ์ทิพา บุญทองไทย
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กระทรวง
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและวัฒนธรรม

นางณัฐยา แก้วโภค
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

คณะผู้จัดทำ

ศ.นพ.ก้าว พฤกษานานนท์
ราชวิทยาลัยสุรินทร์แพทย์แห่งประเทศไทย

ศ.นพ.อรรถพ ใจรำรัญ
ราชวิทยาลัยสุรินทร์แพทย์แห่งประเทศไทย

พญ.พิมลพรรณ ต่างวิวัฒน์
รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ
กรมอนามัย

นพ.โอมาร์ มุลักษ์วงศ์
โรงพยาบาลอภัยภูเบศร

นพ.มนัส รวมเที่ยติศักดิ์
รองผู้อำนวยการสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

นายนิติมา หริสังฆะ[†]
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

นางปกรณ์ ไชยรักษ์
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นางสาวณิชนีย์ อุ่ยเมะจันทร์
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นางสาวเจนจิรา อุ่นแก้ว
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

- สรุรที่ให้แนบบุตรสามารถเข้ารับการฉีดวัคซีนได้
- สามารถใช้ Sinovac และ AstraZeneca ได้ แต่มีข้อสังเกตว่า Sinovac มีอัตราการเกิดไข้หลังจากการฉีดน้อยกว่า AstraZeneca วัคซีนทั้งสองชนิดมีความปลอดภัยในการฉีดให้คนทั่วไปและมีประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน
- ควรหลีกเลี่ยงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 พร้อมกับวัคซีนชนิดอื่น ๆ ยกเว้นมีความจำเป็น การฉีดวัคซีนชนิดอื่น ๆ ควรเว้นระยะห่างอย่างน้อย 2 สัปดาห์หลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

เห็นได้ว่าหญิงตั้งครรภ์จะได้รับวัคซีนเข็มแรกหลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ หากวัคซีนที่ได้รับคือ Sinovac เข็มที่สองจะได้รับเมื่ออายุครรภ์ 16 สัปดาห์ กว่าที่ภูมิคุ้มกันจะเข้ม อายุครรภ์จะประมาณ 18 สัปดาห์ หรือประมาณ 4 เดือนครึ่ง หรือนานกว่านั้นถ้าวัคซีนที่ได้รับเป็นวัคซีน AstraZeneca

สรุปว่า โดยรวมแล้วประมาณ 5 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์ จะมีเพียงการปฏิบัติตามมาตรการ DMHTT ด้วยการเว้นระยะห่าง สวมหน้ากาก ผ้าหรือหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยๆ ตรวจดูอุณหภูมิ ใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ เพื่อบังกับโรคเท่านั้น แต่จะไม่มีกระแสป้องกันที่จะช่วยลดความรุนแรง หากพลั้งติดเชื้อโควิด-19 หากหญิงนั้นเป็นกลุ่มแพทัย พยาบาลหรือวิชาชีพอื่น ที่ต้องปฏิบัติงานด้านหน้าจะมีความเสี่ยงสูงอย่างยิ่ง คณะกรรมการพัฒนาอนามัย การเจริญพันธุ์แห่งชาติ จึงเห็นควรว่า หญิงตั้งครรภ์ควรได้รับการปกป้อง คุ้มครองให้มีสุขภาพที่ดี ไม่เสี่ยงกับการติดเชื้อโควิด-19 จึงขอความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนในการพิจารณาให้หญิงตั้งครรภ์ทำงานแบบ work from home หรือมองหาหมายให้ปฏิบัติงานที่ลดความเสี่ยงในการสัมผัสหรือการพบปะผู้คน จำนวนมาก โดยคำนึงถึงสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และความสมัครใจของหญิงตั้งครรภ์เป็นสำคัญ ”

ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2564

อ้างอิงจาก : มติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ 2/2564 วันพุธที่สุดที่ 10 มิถุนายน 2564 ณ ห้องประชุม 2 อาคาร 1 ชั้น 2 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี